

วิเคราะห์สถานการณ์การตายมารดาไทยปี 61

สถานการณ์การตายมารดาของประเทศไทย โดยภาพรวมมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการสำรวจสถานการณ์การตายมารดาไทยของกรมอนามัย ในปีพ.ศ.2556 พบอัตราส่วนการตายมารดา เท่ากับ 31.2 ต่อการเกิดมีชีพแสนคน และจากการคาดประมาณของ WHO ในปีพ.ศ.2558 อัตราส่วนการตายมารดา เท่ากับ 20 ต่อแสนการเกิดมีชีพ บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ที่กำหนดให้ลดอัตราส่วนการตายของมารดา ให้ต่ำกว่า 70 ต่อการเกิดมีชีพแสนคนภายในปี 2573 และจากการเฝ้าระวังการตายมารดา ในปี60ของกรมอนามัยพบอัตราส่วนการตายมารดาเท่ากับ 17.75 ในปีงบประมาณ2560

อย่างไรก็ตามอัตราส่วนการตายมารดาของประเทศไทยในพื้นที่เฉพาะ เช่น พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่สูง มีอัตราส่วนที่สูงกว่าในภูมิภาคอื่นของประเทศ เพื่อลดอัตราส่วนการตายมารดาในพื้นที่ดังกล่าว ประเทศไทยจึงมีมาตรการดังต่อไปนี้

มาตรการสำคัญ (PIRAB) ที่ทำให้ตัวชี้วัดบรรลุผล :

■ PIRAB (P=Partnership, I=Investment, R=Regulation, A=Advocacy, B=Building Capacity)

P : ประสานความร่วมมือกับบุคลากรของหน่วยงาน กลุ่มเป้าหมาย ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญในการดำเนินงาน

I : เสริมสร้างความพร้อม และเสริมแรงจูงใจแก่บุคลากร ในการเรียนรู้ เพื่อสร้าง พัฒนา/ปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

R : ติดตาม กำกับ สนับสนุนการดำเนินงาน

A : เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานประจำและการบริหาร ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

B : พัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนทักษะการในคิด/เพิ่มโอกาสเพื่อการเรียนรู้ต่อยอดการพัฒนาโครงการ/วิธีทำงานเชิงคุณภาพ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมเวทีวิชาการ, เวทีนวัตกรรมไทย(ตลาดนัดเปิดโลกผลงานวิจัยและนวัตกรรม), เวทีผู้ผลิตพบผู้ประกอบการ เป็นต้น

■ A2IM/ PIRAB

A : Assessment - มีการทบทวน วิเคราะห์สถานการณ์ กระบวนการทำงาน ผลการดำเนินการที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรคและโอกาสเพื่อการพัฒนา/ปรับปรุงคุณภาพการทำงาน โดยใช้ข้อมูล สารสนเทศ และความรู้

I : Intervention - มีการออกแบบระบบบริหาร ระบบปฏิบัติการ ทั้งกระบวนการสร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุนการกำกับติดตามและประเมินผลฯ รวมถึงสร้างความต่อเนื่องของการปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง

A : Advocacy - ชี้นำ พาทำ เชิญชวน สนับสนุนและเป็นที่ปรึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการทำงาน (Less is More : ทำน้อยได้มาก)

M : Management - มุ่งเน้นการบริหารจัดการ มีการบูรณาการ มุ่งผลสัมฤทธิ์ และบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร รวมถึงการจัดการตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อควบคุมต้นทุน (คน เงิน ของ เวลา) ลดข้อผิดพลาดและช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานโดยรวมให้ดีขึ้น

วิเคราะห์การตายมารดาไทยปี2561

A2IM

A : Assessment มีการทบทวน วิเคราะห์สถานการณ์ กระบวนการทำงาน ผลการดำเนินการที่ผ่านมา ปัญหา อุปสรรคและโอกาสเพื่อการพัฒนา/ปรับปรุงคุณภาพการทำงาน โดยใช้ข้อมูล สารสนเทศ และความรู้

สถานการณ์การตายมารดาของประเทศไทย โดยภาพรวมมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการเฝ้าระวังการตายมารดาของกรมอนามัยในปี2560 พบว่ามีมารดาเสียชีวิต จำนวน 109 ราย คิดเป็นอัตราส่วนการตายมารดาเท่ากับ 17.75 ต่อแสนการเกิดมีชีพ บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้และบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ที่กำหนดให้ลดอัตราส่วนการตายของมารดา ให้ต่ำกว่า 70 ต่อการเกิดมีชีพแสนคนภายในปี 2573 แต่ในภาพเขตสุขภาพยังพบว่ามีบางเขตที่มีอัตราส่วนการตายสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด (ไม่เกิน 20 ต่อแสนการเกิดมีชีพ)

โดยเขตสุขภาพที่ 12 มีจำนวนมารดาเสียชีวิตสูงสุดจำนวน 21 ราย รองลงมาได้แก่เขตสุขภาพที่ 6 จำนวน 15 ราย เขตสุขภาพที่ 1 จำนวน 14 ราย เขตสุขภาพที่ 11 จำนวน 12 ราย

สาเหตุการตาย พบว่าในปีงบประมาณ2560 ร้อยละ65 เสียชีวิตจากสาเหตุทางตรง และอีกร้อยละ33 เสียชีวิตจากสาเหตุทางอ้อม โดยมีสาเหตุการตายหลักได้แก่ การตกเลือด ความดันโลหิตสูง

I : Intervention - มีการออกแบบระบบบริหาร ระบบปฏิบัติการ ทั้งกระบวนการสร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุนการกำกับติดตามและประเมินผลฯ รวมถึงสร้างความต่อเนื่องของการปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง

A : Advocacy - ชี้นำ พาทำ เชิญชวน สนับสนุนและเป็นพี่ปรึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการทำงาน (Less is More : ทำน้อยได้มาก)

M : Management - มุ่งเน้นการบริหารจัดการ มีการบูรณาการ มุ่งผลสัมฤทธิ์ และบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร รวมถึงการจัดการตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อควบคุมต้นทุน (คน เงิน ของ เวลา) ลดข้อผิดพลาดและช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานโดยรวมให้ดีขึ้น